

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**Одеського державного
екологічного університету**

23 – 31 травня 2023 р.

**ОДЕСА
2023**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(23-31 травня 2023 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2023**

УДК 378.14
М34

М34 Матеріали ХХІІ наукової конференції молодих вчених Одеського державного екологічного університету – 2023, 23 – 31 травня. Одеса: ОДЕКУ. 2023. 335 с.

ISBN 978-966-186-249-3

В збірнику представлені матеріали ХХІІ наукової конференції молодих вчених ОДЕКУ, які висвітлюють основні напрями наукових досліджень. Матеріали підготовлені магістрами, аспірантами, здобувачами, співробітниками Одеського державного екологічного університету.

The proceedings of the 21st Scientific Conference for OSENU Young Scientists covering the main directions of the research are given in the collection. The proceedings are prepared by master and post-graduate students, applicants for a PhD degree and employees of Odessa State Environmental University.

ISBN 978-966-186-249-3

© Одеський державний
екологічний університет,
2023

Корицький О.В., аспірант I р.н.

Науковий керівник: Бургаз М.І., к.б.н., доц., Овчарук В.А., д.г.н., проф.

Кафедра гідрології суші

Одеський державний екологічний університет

ОСНОВНІ ГІДРОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА НЕРЕСТОВИЙ ПЕРІОД РИБ

На відміну від теплокровних диких та домашніх тварин і птахів, розведення риб досить специфічне, що обумовлено їх видовою різноманітністю, яке поєднується з виключно високою значимістю абіотичних, біотичних і антропогенних факторів. При цьому перша і друга група факторів можуть впливати на риб безпосередньо, а третя група – виробничі фактори, можуть діяти як безпосередньо так і опосередковано через зміни кількісних і як наслідок, якісних характеристик умов існування, розмноження та розведення риб. [1]

Нажаль об'єктивна реальність свідчить про те, що інтенсивність впливу антропогенних факторів зберігає тенденцію підвищення, що обумовлено нарощенням господарської діяльності людини у регіональних і планетарних масштабах. Змінюється гідрологічні режими, фізико – хімічні показники континентальних і морських вод, що об'єктивно негативно впливає на видовий склад, чисельність і біомасу гідробіонтів і зокрема риб.[1]

Нерест риби - це особливий та вкрай важливий період в житті водних мешканців. Нерест обумовлений наявністю у водоймі тих сприятливих умов, до яких пристосований даний вид риби.

На процес нересту риби впливають такі чинники, як температура води в водоймі, кисневий режим, наявність партнера та субстрату для відкладання статевих продуктів.

Найбільше цей процес залежить від температури води.

В іхтіології взагалі і в риборозведенні, зокрема, існує поняття «нерестова температура». Це зумовлено тим, що за наявності суми факторів, необхідних для нересту риб, температура води виступає сигнальним фактором, що запускає механізм нересту. Проте для кожного виду риб потрібен точно визначений діапазон температур води, за якого можливий нерест, що повинно поєднуватися з наявністю відповідних нерестовищ. При цьому тривалість нересту, або нерестової кампанії, тісно зв'язана з динамікою температури води. Звичайно, спостерігаючи нерестову кампанію, спеціаліст керується параметрами коливання або діапазону температур, температурними межами, у яких конкретний вид починає нерест, або його закінчує. Звідси очевидно, що тривалість нересту

або нерестової кампанії залежить від того, з якою швидкістю буде змінюватись температура в процесі нересту, або скільки потрібно діб, щоб температура води змінилась до величини температури води, початку нересту, до температури води, відповідної до закінчення нересту. В умовах штучного відтворення, регулюючи температуру води, можливо безпосередньо впливати на тривалість окремих технологічних циклів, виходячи з особливостей певних підприємств [1].

Також, до гідрологічних факторів впливу на нерест риб відноситься величина і глибина водойми.

Різні райони великої водойми ніколи не прогриваються рівномірно, тому навіть якщо нерест почався в одному місці - це не обов'язково має означати, що він почався в іншому районі, а тим паче, в іншій водоймі. Мілководний залив, глибоке плесо, русло з течією, яма з джерелом холодної води - ці та інші сектори водойми дуже між собою різняться.

Гідрологічна ситуація, опади, течія, тощо накладають значний відбиток на процес нересту риб. Так, сезон дощів може добряче підвищити рівень води у річках і підсилити течію, нашкодивши процесу нересту риб. Можна сподіватися, що метання ікри почнеться вчасно, якщо рівень води, її температура і рух є стабільними. Багато водойм в Україні є зарегульованими (водосховища, канали, стави) тому це є важливим показником [2].

Освітленість водного об'єкту, також, є невід'ємним фактором впливу на процес нересту риб. Нерест деяких видів риб залежить від зміни циклу день/ніч. Сонце не тільки прогриває воду, а й сприяє дозріванню ікри. Уявімо собі невелике та неглибоке озерце з прозорою, чистою водою. Сонце добряче прогриває цю водойму вдень, але в наявності багато підземних джерел, які наповнюють озеро холодною, та ще й бідною на кисень водою. За ніч температура води може знизитись. І це все матиме великий вплив на нерест.

Стан навколишнього середовища та його стабільність, мають неабиякий вплив на нерест риб так як якісь незвичайні, різкі зміни атмосферного тиску, катаклізми не сприятимуть ікрометанню.

Список використаної літератури

1 Шерман І.М., Євтушенко М.Ю. Теоретичні основи рибництва: підручник К., 2011. с:

2 Нерест риби: особливості, період, місця ікрометання. Електронний ресурс. Режим доступу: https://dn.darg.gov.ua/_nerest_ribi_osoblivosti_1.html